

KELER - 9 - 20 számú Értéktári leirat
Kiegyenlítési megbízások kezelésének részletes
szabályairól

Hatálybalépés dátuma: 2024. 02. 06.

Tartalom

1.	Bevezetés.....	3
2.	Megbízások befogadása	3
3.	Megbízások párosítása.....	3
4.	Kiegyenlítési toleranciaszint.....	5
5.	Matching BIC	6
6.	KELER által generált transzfer-fogadási megbízás.....	6
7.	Visszatartási és kiegyenlítésre bocsátási mechanizmus	7
8.	Fedezetvizsgálat és könyvelés	8
9.	Prioritás- és sorkezelés	9
10.	Ügyfél prioritás módosítás	10
11.	Részleges kiegyenlítés	12
12.	Örökítés (reiteráció)	14
13.	Kiegyenlítési megbízások törlése	14
14.	T2S kiegyenlítéshez kapcsolódó szabályok	16
14.1.	T2S-ben kiegyenlíthető értékpapírok köre	16
14.2.	Tranzakció típusok	16
14.3.	T2S deviza ellenében kiegyenlített intra-CSD ügyletek véglegessége	16
14.4.	T2S-ben teljesítendő kiegyenlítési megbízások benyújtása, pénzfedezet biztosítása	17
15.	A Központi értékpapírszámlákon végezhető kiegyenlítési megbízások.....	18
15.1.	FOP típusú megbízás	18
15.2.	A DVP típusú megbízás.....	18
15.3.	A PFOD típusú megbízás	18

1. Bevezetés

Jelen értéktári leirat célja a KELER kiegyenlítési rendszerében kezelt kiegyenlítési megbízások, illetve a kiegyenlítési mechanizmusok részletes szabályainak bemutatása.

Jelen leiratban a Részvevőkre megfogalmazott szabályok a Részvevőnek nem minősülő Számlatulajdonosokra, illetve az általuk benyújtott megbízásokra is érvényesek.

Az Értéktári leiratban használt fogalmak az Általános Üzletszabályzatban meghatározott tartalommal megegyezően értendők.

2. Megbízások befogadása

A kiegyenlítési megbízást a KELER a Részvevőtől, vagy külön rendelkezés alapján erre felhatalmazott, az értékpapírszámla felett rendelkezni jogosult entitástól fogad be.

A Részvevők és Részvevőnek nem minősülő Számlatulajdonosok a kiegyenlítési megbízásaikat alapértelmezetten az elektronikus kommunikációs csatornák egyikén (SWIFT, KID) nyújthatják be a KELER kiegyenlítési rendszerébe, illetve a piaci infrastrukturák (KELER, KELER KSZF, BÉT) is küldhetnek be megbízásokat a Részvevők nevében és helyett. A kiegyenlítési megbízások beérkezését követően azok formai, illetve üzleti ellenőrzésére, validációjára kerül sor.

A validáció eredményeképp egy megbízás befogadásra vagy visszautasításra kerülhet, melynek tényéről és okáról az érintett ügyfél vagy ügyfelek státuszüzenet formájában kapnak értesítést.

A rendszer csak az üzleti napon belül végez validációt (és további feldolgozási, kiegyenlítési folyamatokat.)

Az üzleti napon kívül, az ún. karbantartási időszakban beérkezett megbízásokat csak technikai nyugta üzenettel igazolja vissza, és a tényleges validációt a következő üzleti napon végzi el.

Az üzleti nap részletes bemutatását és a vonatkozó határidőket a megbízások beérkezési, teljesítési és visszavonási határidejéről szóló 9-11. számú Értéktári leirat tartalmazza.

A kiegyenlítési megbízás rendszer általi sikeres befogadása esetén a befogadási időbélyeg, valamint a KELER által generált egyedi befogadási referencia a KELER által az adott megbízáshoz kapcsolódóan küldött valamennyi státuszüzenetben feltüntetésre kerül.

3. Megbízások párosítása

A párosítás az az automatikus folyamat, amelynek során az értékpapír kiegyenlítési rendszer összehasonlítja az értékpapírok eladója és vevője által megadott kiegyenlítési megbízásokban szereplő adatokat annak érdekében, hogy ellenőrizze, hogy a felek a tranzakció kiegyenlítési feltételeit illetően egyetértenek-e.

A jogszabályi előírások alapján a kiegyenlítési megbízások párosítása alapértelmezetten kötelező. Kivételt a kereskedési helyszín (BÉT), a központi szerződő fél (KELER KSZF), illetve a központi értéktár (KELER) által küldött megbízások, valamint az ugyanazon Résztevő (főszámla) alá tartozó számlák közötti FOP transferek képeznek, amelyeket az érintett felek előre párosítottan is beküldhetnek a KELER rendszerébe.

Ezekben az esetekben a KELER automatikusan a megbízásban kötelezően megjelölt - eladói és vevői értékpapírszámlákon kíséri meg a kiegyenlítést.

A KELER az üzleti nap egésze során folyamatosan biztosítja a valós idejű párosítást és státusz üzenet küldését.

A rendszer a párosítás során kötelező, kiegészítő (addicionális) és opcionális kritériumokat alkalmaz.

Kötelező párosítási kritériumnak számítanak a mindkét fél által kötelezően megadandó alábbi adatok:

- értékpapírmozgás iránya (ellentétes irány az elvárt)
- fizetés típusa
- a kiegyenlítés tervezett napja
- ügyletkötés napja
- ISIN kód
- kiegyenlítendő értékpapír mennyisége
- eladó és vevő KELER résztvevők (Party 1) azonosítója (BIC11 formátumban)

Fizetés ellenében teljesítendő kiegyenlítési megbízások (DVP, PFOD és REPO) esetén továbbá:

- devizanem
- kiegyenlítési összeg a toleranciaszintek figyelembe vételével
- pénzmozgás iránya (ellentétes irány az elvárt)

Repo típusú tranzakciók esetében a fentiek felül további kötelező párosítási mezők:

- Repo lejárat dátum
- Visszavásárlási összeg a toleranciaszintek figyelembe vételével

Kiegészítő párosítási mezők, melyek megadása nem kötelező, de amennyiben az egyik fél kitölti, úgy párosítási elemmé válnak. A kiegészítő párosítási mezők az alábbiak:

- Opt-out indikátor
- Ex-Cum indikátor
- Összes összekapcsolt instrukció száma (linkelt FOP esetén)
- Összekapcsolás típusa (linkelt FOP esetén)

Az **opcionális párosítási mezők** csak akkor válnak párosítási elemmé, amennyiben mindkét fél által kitöltésre kerülnek:

- párosítandó referencia (linkelt FOP kiegyenlítési tranzakció esetén, amennyiben az csereaukción keretében kerül rögzítésre, javasolt ennek a referenciának a használata a cross matching elkerülése érdekében).
- Kiegyenlítési partner értékpapír számlaszám
- A KELER résztvevő ügyfelének BIC11 kódja. (A rendszer mindig a Party 2 szintű szereplőket párosítja, függetlenül attól, hogy a megadott party lánc 2 vagy 3 elemű.)

A párosítási folyamat eredményeképpen a következő állapotok állhatnak elő:

- Páros, azaz a rendszer talált egy olyan ellenoldali megbízást, amelynek minden adata teljesíti a párosítási követelményeket (megegyeznek a párosítási mezők, illetve az irányt jelző mezők eltérőek).
- Páratlan:
 - nem talált a rendszer olyan ellenoldali megbízást, amellyel potenciális párt alkotna. A rendszer CMIS reason kódot ad vissza a státuszüzenetben.
 - a rendszer talált olyan ellenoldali megbízást, amely egy adat kivételével megegyezik és ezért potenciális párt alkothat a beküldött megbízással. A rendszer DDAT, DSEC, vagy DMON reason kódot küld az érintett ügyfelek számára.

A páratlan megbízások a megfelelő ellenoldali megbízás beérkezéséig a további feldolgozási folyamatban nem vesznek részt.

A páratlan megbízásokról a kiegyenlítési partner felé értesítő üzenet (allegement) kerül kiküldésre, amellyel a KELER tájékoztatja az érintettet, hogy vele szemben egy párosítatlan megbízás várakozik.

A sikeres párosítás esetén a rendszer egy közös, ún. párosítás utáni referenciát és párosítási időbélyeget társít a megbízáshoz, amelyet az életciklusa során küldendő valamennyi státuszértesítő üzenetben feltüntet. Ez a párosítási időbélyeg jelzi egyúttal a megbízás visszavonhatatlanságának időpontját is.

4. Kiegyenlítési toleranciaszint

A kiegyenlítési toleranciaszint két kapcsolódó kiegyenlítési megbízás kiegyenlítési összegei közötti azon maximális eltérést jelöli, amely mellett még lehetséges a párosítás.

A toleranciaszintek sávosan kerülnek alkalmazásra: a 100 000 EUR-ig terjedő kiegyenlítési összegek esetén 2 EUR, a 100 000 EUR-t meghaladó kiegyenlítési összegek esetében pedig 25 EUR, illetve ennek megfelelő deviza összegek az alkalmazandó toleranciaszintek a KELER-ben, illetve a T2S-ben teljesítendő ügyletek esetén egyaránt.

A párosítást akkor hajtja végre a rendszer, ha a kiegyenlítési összegek különbözete nem nagyobb a toleranciaszint összegénél. Az alkalmazandó összegsávot a vevő megbízásában szereplő kiegyenlítési összegből kiindulva ellenőrzi a rendszer. Ha a párosított megbízások esetében eltérés van a kiegyenlítési összegekben, az eladó megbízásában szereplő érték alapján történik a kiegyenlítés.

Az egyes devizanemekben érvényes sávhatárokat és toleranciaszinteket a KELER tervezetten évente egyszer számítja ki minden naptári év első üzleti napján az aktuális EKB árfolyamok alapján. Ettől való eltérésre akkor kerülne sor, ha rendkívüli volatilitás, vagy jelentős árfolyam-elmozdulás történne a piacon. A kiegyenlítési ciklus során (azaz a megbízás párosítása és kiegyenlítése közötti időben) történő toleranciaszint-változás esetén mindig a párosítás napján érvényes sávhatárok és toleranciaszintek érvényesek, függetlenül attól, hogy a megbízás kiegyenlítése később történik.

2024. január 3-tól érvényes, devizanemenkénti toleranciaszintek a következők:

Devizanem	Kiegyenlítési összeg sávhatár	Toleranciaszint sávhatáron belül	Toleranciaszint sávhatár felett	Árfolyam (EUR/XXX)
HUF	38 280 000	766	9 570	382,80
EUR	100 000,00	2,00	25,00	1
USD	110 500	2,21	27,63	1,1050
GBP	86 905	1,74	21,73	0,86905
PLN	433 950	8,68	108,49	4,3395
CHF	92 600	1,85	23,15	0,9260
CZK	2 472 400	49,45	618,10	24,724

5. Matching BIC

A kiegyenlítési megbízások párosításához a KELER elsődlegesen a Résztevő főszámlájához rendelt ún. matching BIC-et használja. Ez a 11 karakteres azonosító szolgál arra, hogy a résztvevők megjelöljék a kiegyenlítési partnereiket. Amennyiben a Résztevő nem rendelkezik egyedi, az adott főszámlához rendelt önálló BIC-kel, a KELER ún. technikai BIC-et (KELEHUH1XXX) biztosíthat számára. Bizonyos esetekben azonban (azonos főszámlán belüli, ún. pozíciórendezéses-transzfer, automatikus FOP jóváírási transzfer-generálás) a technikai matching BIC szerepeltetése nem elégséges a kiegyenlítési partner beazonosításához és a kiegyenlítési partner számlaszámának megadása is kötelező.

6. KELER által generált transzfer-fogadási megbízás

Tekintettel arra, hogy az eltérő központi értékpapírszámlák (főszámlák) között teljesítendő kiegyenlítési megbízások, transzferok párosítása az SDR előírások alapján kötelező, az értékpapír-transzfer fogadó Résztevők így vagy maguk kötelesek fogadási megbízást benyújtani, vagy választhatják a KELER által biztosított ún. passzív-matching mechanizmust, amely szolgáltatás keretében a KELER ténylegesen előállítja a fogadó Résztevő nevében és helyett a kiegyenlítési

megbízást, amennyiben a kiegyenlítési partner FOP transzfert kezdeményez az érintett átvevő számla javára. Az átadó és átvevő ügyfelek megbízásai ezáltal tényleges párosítási folyamaton esnek át.

Az átvevő oldali megbízás generálásának az értékpapír alszámla szintű jelző a feltétele, melyet az alszámla nyitása során (vagy később is) beállíthat a főszámla tulajdonosa.

Amennyiben az átadó ügyfél megbízása sikeresen befogadásra került és tartalmazza az átvevő értékpapírszámla számát, a KELER ezt követően a fogadási megbízást azokkal a fő adatokkal és paraméterekkel állítja elő, amelyek az átadó résztvevő megbízásában is szerepeltek.

Amennyiben a Résztvevő engedélyezi az automatikus transzfer fogadást a központi értékpapírszámláján, azzal automatikusan elfogadja az alábbi feltételeket is:

- A transzfer-fogadási megbízás automatikusan kiegyenlítésre bocsátott (released) állapotban generálódik, a hold indikátor nem módosítható az értékpapírokat fogadó Résztvevő által.
- A generált fogadási megbízás nem törölhető a fogadó Résztvevő által. A törlésre akkor kerülhet sor, ha az átadó ügyfél megbízása még nem teljesült és törlést kezdeményez.
- Amennyiben az átadó ügyfél megbízásában a fogadó fél számlaszáma nem került kitöltésre,- azaz csak a matching BIC azonosítja a fogadó résztvevőt -, a fogadó fél számára nem képződik meg a megbízás. A tranzakció csak a fogadó résztvevő megbízásának beküldésével, sikeres párosítást követően teljesíthető.
- A fogadási megbízásban szereplő részleges kiegyenlítési indikátor értéke minden esetben az átadó fél megbízásával megegyezően kerül beállításra. Azaz például, ha az átadó fél engedélyezte a részleges kiegyenlítést 'PART' indikátorral, a tranzakció részletekben is teljesülhet, mivel a fogadó oldali megbízás is 'PART' értéket fog kapni. A fogadó oldali megbízás részleges kiegyenlítési indikátora nem módosítható.
- Összekapcsolt (linkelt) FOP transzferek esetén az automatikus fogadási transzfer-generálást nem biztosítja a KELER. A Résztvevő felelőssége a megfelelő megbízások beküldése.
- Amennyiben az átadó ügyfél a megbízásban szereplő tervezett kiegyenlítési napot követően küldi be a megbízást, akkor a késői párosítás és meghiúsulás miatt az átvevő Résztvevő viseli az esetlegesen felmerülő pénzbírság (LMFP) kockázatát és köteles annak megfizetésére.
- Az automatikusan generált megbízások kiegyenlítése után eltérő díjat alkalmaz a KELER.

7. Visszatartási és kiegyenlítésre bocsátási mechanizmus

A kiegyenlítési megbízások beküldhetők kiegyenlítésre bocsátott (release), valamint visszatartott (hold) státuszban. Amennyiben a megbízás visszatartva kerül benyújtásra, annak kiegyenlítése

blokkolásra kerül, azonban a párosítási folyamatban ezek a megbízások is részt vesznek. A visszatartott megbízás kiegyenlítésre bocsátása lehetővé teszi az addig blokkolt, függőben lévő kiegyenlítési megbízás kiegyenlítését.

Az egyes állapotok közötti váltáshoz ún. állapot-módosító megbízások benyújtása szükséges. A Résztevők annyiszor küldhetnek állapot-módosító üzenetet, ahányszor indokolt, nincs korlátozás a módosítások számára és irányára vonatkozóan.

A KELER a megbízás aktuális hold/release állapotát kifejező hold indikátor értékét a státuszüzeneteken keresztül minden esetben visszaadja az adott üzenetszabványnak megfelelő formában.

A KELER KSZF által benyújtott megbízások állapot-módosításait a KELER KSZF kezdeményezheti. A BÉT által benyújtott kiegyenlítési megbízások visszavonását a benyújtó fél mellett az érintett Résztevők is kezdeményezhetik a KELER-nél a kötelező kényszerbeszerzési eljárás megindítását megelőzően.

A WARP rendszer (KELER) által benyújtott kiegyenlítési megbízások hold-release állapotai a WARP felületen keresztül az érintett ügyfelek által önállóan is módosíthatók.

Az állapot-módosító megbízások feldolgozása az üzleti napon belül lehetséges.

8. Fedezetvizsgálat és könyvelés

A KELER-ben akkor tekinthető véglegesnek a kiegyenlítés, amikor a megbízáshoz kapcsolódó pénz- és értékpapír-terhelések és -jövőírások könyvelése megtörtént a megfelelő pénz- és értékpapírszámlákon.

A pénzmozgással nem járó kiegyenlítési megbízások esetén a sorba állítást követően és az értékpapír fedezet megléte esetén azonnal megtörténik az értékpapírszámla könyvelés is.

A pénzmozgással is járó kiegyenlítési megbízások (DVP, repo) esetén az értékpapír fedezetvizsgálat és ideiglenes zárolás után a pénzoldali fedezetvizsgálatra és teljesítésre kerül sor, majd ezt követően történik az értékpapír zárolás feloldása és az értékpapírszámlákon végrehajtott könyvelés.

A pénzmozgással is járó, illetve a kizárólag pénzmozgással járó kiegyenlítési megbízások (PFOD) esetében a tranzakció devizanemétől, a pénzszámla-vezetés helyétől, illetve a tranzakció T2S érintettségétől függően a pénzoldali kiegyenlítés helye lehet a KELER pénzszámla-vezető rendszere, az MNB vagy a T2S.

Amennyiben egy tranzakcióban a részleges kiegyenlítés (mindkét fél által) engedélyezett, az eladó értékpapírszámláján rendelkezésre álló egyenleg terhelésével történik a tranzakció teljesítése, a hozzá kapcsolódó arányos összegű pénzoldali kiegyenlítéssel. Ebben az esetben a tranzakció részben teljesítettnek tekinthető az eredeti megbízásban szereplő teljes értékpapír mennyiség kiegyenlítésig. Mind a KELER, mind a T2S rendszerben a megbízások kiegyenlítése bruttó elven történik.

Amennyiben a tranzakció kiegyenlítésének helye a T2S, a megbízás T2S-be történő kiküldése előtt a KELER zárolja az értékpapírokat, illetve a pénzeszközt az erre a célra szolgáló paraméterek ellenőrzése segítségével. Amennyiben a zárolás lehetséges az értékpapír-, vagy pénzszámlán, úgy azt a rendszer azonnal végrehajtja sikeres fedezetvizsgálatot követően. Sikertelen fedezetvizsgálat esetén a megbízás nem kerül kiküldésre a T2S felé.

A jövő idős kiegyenlítési megbízások a T2S felé a tervezett kiegyenlítési napot megelőző üzleti napon (ISD-1) a napzárás során kerülnek feladásra a T2S-be az éjszakai kiegyenlítési ciklusba, és ennek a folyamatnak a része a fedezetvizsgálat is. Sikertelen fedezetvizsgálat esetén a megbízás a nappali kiegyenlítési ciklusba örökítődik, majd a szükséges fedezet biztosítását követően kerül továbbításra a T2S-be.

9. Prioritás- és sorkezelés

A kiegyenlítési rendszerbe érkező, értékpapír terheléssel járó kiegyenlítési vagy zárolási instrukciók megfelelő értékpapír-fedezet esetén hajthatók végre. Azonban, ha fedezetlenség alakul ki egy adott értékpapírszámlán, adott értékpapírra, akkor a tranzakciók várakozó állapotba kerülnek és egy meghatározott sorrend alapján kerülnek teljesítésre, amint értékpapír-jóváírás érkezik a számlára. Ezt a várakozó sort értékpapír sornak nevezzük, amit a kiegyenlítési rendszer tart nyilván értékpapírszámla - ISIN kombinációkra üzleti naponként.

A sorban álló tranzakciók feldolgozása az alábbiak szerint meghatározott sorrendben történik:

1. **Tranzakció prioritás:** A KELER által kiosztott, tranzakciótípus függő prioritás határozza meg első körben az azonos értékpapírszámlára és értékpapírra vonatkozó tranzakciók közötti prioritási sorrendet. A kiemelt prioritású tranzakciótípusok közé tartoznak: pénzbírság teljesítése (PAIR), KELER KSZF által beküldött megbízások (MTNS, PDSS), biztosíték célú kedvezményezett zárolás és feloldás. Tranzakció prioritás ügyfél által nem módosítható.
2. **Ügyfél prioritás:** a tranzakciókhoz a tranzakció prioritáson túl egy ügyfél prioritás is kapcsolódik, amelyet a megbízást beadó ügyfél határozhat meg és módosíthat a benyújtott üzenetben.

A KELER az ügyfél prioritások számát (0-9) harmonizálja a T2S által megállapított és az Ügyfelek által használható prioritásokkal (0003-0004), ahol 0003 a magas, 0004 a normál prioritást jelenti. (A 0003-as vagy 0004-es prioritástól eltérő értékek esetén az instrukció visszautasításra kerül.)

Amennyiben a mező értékét nem adja meg az ügyfél, a megbízás prioritása az alapértelmezett (0004) értéket kapja meg befogadás után. Ugyanolyan tranzakció prioritású tranzakciók esetében az ügyfél prioritás dönti el a sorrendet. Ügyfél prioritást meg lehet adni az eladói, és a vevő oldali instrukcióban is, azonban csak az eladó oldali (értékpapírszámla terhelést meghatározó) prioritás kerül figyelembe vételre a sorfeldolgozásban.

3. **Beérkezési időbélyeg:** Amennyiben több tranzakcióra megegyezik a tranzakció és az ügyfél prioritás is, a feldolgozási sorrendet a kiegyenlítési megbízás beérkezési időbélyege határozza meg: FIFO elv szerint a legkorábban befogadott megbízás terhelése történhet meg a legkorábban.

Minden esetben a sor legelején álló, legmagasabb tranzakció és ügyfél prioritású, legkorábban beérkezett megbízást kísérli meg a KELER feldolgozni. Amennyiben a sor elején álló megbízás kiegyenlíthető, a fedezetvizsgálat továbbhalad a soron következő megbízásra.

Amennyiben az adott megbízásban szereplő teljes értékpapír mennyiség kiegyenlítésére nincs elegendő fedezet, akkor attól függően, hogy a megbízás esetén (mindkét fél által) engedélyezett volt-e a részleges kiegyenlítés:

- részleges kiegyenlítés engedélyezése esetén a rendszer elvégzi az eladó oldalán a rendelkezésre álló értékpapír-egyenleg erejéig a részleges kiegyenlítést az első részleges kiegyenlítési időablakban, vagy
- nem engedélyezett részleges kiegyenlítés esetén a megbízás nem teljesíthető, ezért sorban áll, továbbá az értékpapírszámla és értékpapír vonatkozásában kialakult sorban hátrébb álló megbízások sem teljesülnek.

A kialakult sor „feloldására” az alábbiak adnak lehetőséget:

- a sor elején álló megbízás kiegyenlítéséhez szükséges értékpapír fedezet megteremtése,
- a sor elején álló megbízás eladó oldali Ügyfél prioritásának módosítása alacsonyabb prioritásra, vagy
- a sorban hátrébb álló megbízás eladó oldali Ügyfél prioritásának módosítása magasabb prioritásra,
- a sor elején álló megbízás felfüggesztése, vagy törlése,
- a sor elején álló megbízás részleges kiegyenlítésének engedélyezése állapot-módosító üzenet beküldésével.

A pénzmozgással is együtt járó kiegyenlítési megbízás (DVP típusú ügylet) esetén az eladó oldali megbízás prioritás módosításával kizárólag az értékpapír sorban álló ügylet prioritása módosul.

10. Ügyfél prioritás módosítás

A KELER biztosítja Ügyfelei számára, hogy az általuk benyújtott kiegyenlítési megbízások (kivéve zárolási megbízások) prioritását módosíthassák az értékpapír feldolgozási sorban azok, sikeres értékpapír fedezet foglalásáig, vagy törléséig. Az instrukció módosítást MT530 vagy sese.030 üzenetben kezdeményezheti az eredeti megbízást beküldő fél, az eredeti megbízás benyújtásának csatornáján (SWIFT vagy KID). Egy állapot-módosító üzenetben egyszerre csak egy utasítás hajtható végre. Több funkció (hold-release, prioritás-módosítás, vagy a részleges kiegyenlítési indikátor módosítása) egy üzenetben nem értelmezett, az ilyen megbízások visszautasításra kerülnek.

A prioritás módosítás a pénzsorban továbbra sem értelmezett, csak úgy, mint a vevő oldali értékpapír tranzakciók prioritás módosítása sem. Amennyiben a tranzakció pénzügyi fedezetvizsgálat alatt áll és prioritás-módosítási megbízás érkezik rá, azt a rendszer visszautasítja. A pénzfedezetlen tételre ugyanakkor alkalmazható a hold funkció, illetve páros törlés adható be.

A prioritás módosításra vonatkozó üzenetek beadása az adott tranzakció típushoz rendelt KELER üzemidőn kívül, de még az adott üzleti napon belül (az ún. technikai feldolgozási időszakban) is lehetséges. Ezen megbízások végrehajtására vagy elutasítására vonatkozó státuszüzeneteket a KELER az üzleti nap zárásáig továbbítja ügyfelei számára.

A KELER által alkalmazott, kiegyenlítési sorrendet meghatározó KELER prioritás értékek az egyes tranzakciótípusokra a sorkezelésben résztvevő alábbi sorok szerint alakulnak:

Tranzakció

prioritás	Tranzakciótípus	Tranzakció neve
01	DVP_MTNS	DVP_MTNS - Multinet függőben maradt mennyiségre vonatkozó kiegyenlítési eljárás
01	DVP_PDSS	DVP_PDSS - FISZER
01	PFOD_MTNS	PFOD_MTNS - Értékpapír mozgás nélküli pénzkiegyenlítési tranzakció multinet pénzoldali kiegyenlítése céljából
01	PFOD_PAIR	PFOD_PAIR - Értékpapír mozgás nélküli pénzkiegyenlítési tranzakció pénzbírság kiegyenlítése céljából
01	FOP_MTNS	FOP_MTNS - Multinet EP transzfer (FOP)
01	ZAR_KEDVKOLL	ZAR_KEDVKOLL - Biztosíték célú kedvezményezetti értékpapír zárolás és feloldás (kétoldalú, háromoldalú)
01	ZAR_KEDVMNB	ZAR_KEDVMNB - Kedvezményezetti - bankkártya és pénzforgalmi limit miatti értékpapír zárolás és feloldás
02	DVP_BSEA	DVP_BSEA - Aukciós
02	DVP_BSEF	DVP_BSEF - Fixáras
03	DVP_PRMT	DVP_PRMT - Elsődleges

03	DVP_TRAD	DVP_TRAD - DVP
03	PFOD_TRAD	PFOD_TRAD - Értékpapír mozgás nélküli DVP
03	FOP_OWNI	FOP_OWNI - ÉP pozíciórendezés
03	FOP_TRAD	FOP_TRAD - FOP értékpapír transzfer
04	DVP_REDM	DVP_REDM - Befektetési jegy napi törlés, DVP
04	DVP_SUBS	DVP_SUBS - Befektetési jegy napi rábocsátás, DVP
04	FOP_REDM	FOP_REDM - Befjegy napi törlés FOP (WARP)
04	FOP_SUBS	FOP_SUBS - Befjegy napi keletkeztetés, FOP (WARP)
05	REPO_SZALL	REPO_SZALL - REPO-szállítós induló láb és lejáró láb
06	FOP_CBTR	FOP_CBTR - Egyszerűsített Cross border transzfer
07	ZAR_EGYOLD	ZAR_EGYOLD - Egyoldalú értékpapír zárolás és feloldás
07	ZAR_EGYUTT	ZAR_EGYUTT - Együttes értékpapír zárolás és feloldás
07	ZAR_KEDVEGYEB	ZAR_KEDVEGYEB - Kedvezményezett értékpapír zárolás és feloldás (kétoldalú, háromoldalú)

11. Részleges kiegyenlítés

A KELER mind a saját rendszerében, mind a T2S platformon biztosítja egyes kiegyenlítési megbízások részleges kiegyenlítésének lehetőségét, mint opcionális szolgáltatást.

A KELER (illetve a T2S) a kiegyenlítési megbízásban szereplő teljes értékpapír-mennyiség helyett az eladó fél értékpapírszámláján rendelkezésre álló fedezet terhére részleges kiegyenlítést végezhet a megbízást benyújtó ügyfél rendelkezése alapján úgy, hogy a maradék (a teljes mennyiségből hiányzó) értékpapír mennyiségre vonatkozóan az ügyletet tovább örökíti egészen addig, ameddig a szükséges fedezet rendelkezésre nem áll.

A részleges kiegyenlítést a KELER a kiegyenlítési nap során előre definiált időpontokban, ütemezés szerint kísérli meg. A részleges kiegyenlítés az alábbi időablakokban valósulhat meg:

- 08:00 - 08:15
- 10:00 - 10:15
- 11:40 - 11:55
- 12:00 - 12:15
- 13:00 - 13:15
- 14:00 - 14:15
- 14:40 - 14:55
- 15:30 - 15:45
- 17:00 - 17:15

A KELER felé benyújtott instrukciókban a részteljesítésre vonatkozó indikátor töltése (PART vagy NPAR) minden esetben kötelező! Amennyiben legalább az egyik fél „NPAR” kódot szerepeltet a megbízásban, a részteljesítés nem lehetséges.

A rendszer a részleges kiegyenlítés során figyelembe veszi az értékpapír törzsadatai között tárolt kiegyenlítési többszörös és legkisebb kiegyenlíthető mennyiség értékeket. Ennek megfelelően a részteljesítésre kerülő értékpapírok mennyisége csak a kiegyenlítési többszörös és az alapcímlet egész számú szorzata, valamint a legkisebb kiegyenlíthető mennyiséggel megegyező, vagy annál magasabb darabszámú / névértékű lehet.

DVP típusú megbízások esetében a rendszer az egyes részkiegyenlítések során teljesítendő pénzüsszeget a teljes értékpapír-mennyiséghez tartozó párosított kiegyenlítési összeg alapján arányosítja, és erre a kalkulált pénzüsszegre kezdeményezi a különböző pénzkiegyenlítési rendszerek felé a pénzügyi rendezést.

Részleges kiegyenlítésre a következő feltételek mellett kerülhet sor:

- A kiegyenlítési felek közül mindkettő engedélyezi a részleges kiegyenlítést, azaz megbízásában jelölte erre vonatkozó szándékát (PART kódszóval), vagy állapot-módosító megbízással kérte a részleges kiegyenlítési indikátor PART-ra állítását. Ha a felek legalább egyike nem kérte a részleges kiegyenlítést, akkor a KELER - a hagyományos módon - csak a teljes értékpapír-fedezetre kísérli meg a teljesítést. (Az előre párosítottan érkező megbízások esetén a megbízást benyújtó fél egymaga határozza meg a részleges kiegyenlítési indikátor értékét, amely mindkét érintett résztvevőre alkalmazandó.)
- Az üzleti napon belül a részleges kiegyenlítési időablak nyitva van.
- A megbízás már átesett a fedezetvizsgálathoz szükséges összes megelőző lépésen, tehát befogadott, párosított, a tervezett kiegyenlítési nap elérkezett, kiegyenlítési üzemidőn belül van, mindkét fél megbízása kiegyenlítésre bocsátott (released) állapotú, és az érintett eladói megbízás első helyen áll az értékpapír feldolgozási sorban.
- DVP típusú megbízások esetén szükséges, hogy a vevő rendelkezzen legalább a részben teljesítendő értékpapír-mennyiséghez kalkulált pénzügyi fedezettel. Ha a részlegesen rendelkezésre álló és potenciálisan teljesíthető eladói értékpapír-mennyiség

ellenértékére a vevő nem tud pénzfedezetet biztosítani, a rendszer feloldja az előzőleg zárolt értékpapírokat az eladó számláján és legközelebb csak akkor kíséri meg a rendszer a részleges kiegyenlítést, ha az eladó értékpapír sorát érintő jóváírás érkezik és a részleges kiegyenlítési időablak ismét nyitva áll. (Ha az eladó számláján egy jóváírás még ugyanazon a részleges kiegyenlítési időablakon belül történik, amelyben előzőleg a vevői pénzfedezetlenség miatt meghiúsult a részleges kiegyenlítés, a rendszer már az adott időablakban is megismétli a részleges kiegyenlítést, akár többször is.)

A részleges kiegyenlítés lehetősége a következő esetekben nem biztosított:

- Linkelt FOP transzferek,
- PFOD típusú tranzakciók,
- Repo ügyletek,
- Befektetési jegy rábocsátás és törlés (FOP és DVP)
- Zárolások, zárolás feloldások,
- „Önkötések” esetén, azaz, amikor az eladói és vevői értékpapírszámla megegyezik.

12. Örökítés (reiteráció)

A KELER minden meghiúsult kiegyenlítési megbízás esetén biztosítja az örökíthetőséget a tervezett kiegyenlítési napot követően is, így ismételten és folyamatosan megkísérli a kiegyenlítést.

A KELER a páros megbízásokat a tervezett kiegyenlítési napot vagy az utolsó státuszváltást követő 60 üzleti napig - vagy a kiegyenlítési partnerek kétoldalú törléséig, vagy az értékpapír lejáratáig - örökíti.

A páratlan megbízások a kiegyenlítés tervezett napját - vagy ha a kiegyenlítés tervezett napja múltbéli, akkor a beérkezés napját, -, illetve az utolsó státuszváltás követő 20 üzleti napig kerülnek örökítésre, amelyet követően a kiegyenlítési rendszer automatikusan törli a páratlan megbízásokat.

Zárolások nem örökíthetőek a tervezett kiegyenlítési napon túl, így ezek a megbízások „Rendszer által törölt” státusz kapnak.

13. Kiegyenlítési megbízások törlése

A kiegyenlítési megbízások a tranzakció kiegyenlítéséig az alábbiak szerint törölhetők:

- Páratlan, illetve előre párosítottan érkező megbízások (főszámlán belüli transzferek, KELER vagy a KELER KSZF által beküldött megbízások) egyoldalú törléssel, az eredeti megbízást benyújtó fél törlési instrukciója alapján
- A BÉT által beküldött előre párosított megbízások az érintett két résztvevő együttes törlési utasítása alapján törölhetők. E megbízások törlését az érintett Résztvevők kezdeményezhetik, formanyomtatvány benyújtása útján.

- KELER által generált FOP fogadási transzferek az átadó ügyfél törlési instrukciója alapján
- KELER vagy T2S által sikeresen párosított tranzakciók kétoldalú (bilaterális) törléssel
- A WARP rendszer által benyújtott kiegyenlítési megbízások törlése a rendszer felületén keresztül kezdeményezhető a párosítási állapottól függően egy-, vagy kétoldalúan.

A KELER ellenőrzi, hogy az ügyfél által törölni kívánt instrukció létezik-e a rendszerben, és azt is, hogy lehetséges-e annak törlése. Amennyiben az instrukció már teljesült vagy törölt státuszban van, a törlés visszautasításra kerül.

Egy kiegyenlítési megbízás törlését az a fél kezdeményezheti és azon a kommunikációs csatornán, amelyen az eredeti megbízás is benyújtásra került. (Kivéve a BÉT fix és aukciós ügyletek esetén.)

A törlés MT54x (CANC funkció), vagy sese.020 üzenetek segítségével kezdeményezhető, az eredeti kiegyenlítési megbízás ügyfél referenciájára való hivatkozással, az eredeti megbízás beküldési csatornáján keresztül. Sikeresen befogadott törlési megbízáshoz kapcsolódóan három üzenet kerülhet kiküldésre: egy, az eredeti megbízásra adott státusz; egy, a törlő instrukcióra adott válasz; illetve ha korábban kiküldésre került allegement a partner számára, akkor arra is törlő üzenetet küld a rendszer.

Kétoldalú törlés esetén a törlési instrukció is párosításra kerül. Az egyik fél által kezdeményezett törlés esetén a partner részére státuszüzenet kerül kiküldésre (IPRC//CPRC kóddal), azonban a tranzakció egészen addig részt vesz a kiegyenlítési folyamatban (és teljesülhet is), amíg a másik fél is be nem nyújtja a törlési megbízást. A páratlan törlési kérelem hozzákapcsolódik a törölni kívánt tranzakcióhoz, és azzal együtt kerül örökítésre, ameddig a tranzakció valamilyen végstátuszba nem kerül.

A kiegyenlítés elkerülésének érdekében javasoljuk a megbízás hold státuszba helyezését és a törlési kérelmet csak azután beküldeni, miután a kiegyenlítési megbízás sikeresen hold státuszba került. Amennyiben azonban a kiegyenlítésig nem érkezik be mindkét féltől a törlési instrukció és az eredeti tranzakció teljesül, erről a két fél visszaigazolás formájában értesítésre kerül, és ezzel párhuzamosan a rendszer elutasítja az egyoldalúan beérkezett törlési kérelmet.

A kiegyenlítési rendszer is törölheti a megbízást a következő esetekben:

- A páratlan megbízás az eredetileg tervezett kiegyenlítési nap, illetve a legutóbbi státuszváltozás dátuma közül a későbbit követő 20. kiegyenlítési napon automatikusan, a rendszer által törlésre kerül. Sese.024 státuszüzenetben CXLN (End of Life), MT548 üzenetben EXPI (Expired) reason kód mellett kap értesítést az ügyfél a törlés tényéről.
- Páros megbízások esetén a tervezett kiegyenlítési nap, illetve az utolsó státuszváltozás dátuma közül a későbbit követő 60. kiegyenlítési napon automatikusan törli a rendszer a megbízásokat. Sese.024 státuszüzenetben CXLN (End of Life), MT548 üzenetben EXPI (Expired) reason kód mellett kapnak értesítést az ügyfelek a törlés tényéről.

- A kiegyenlítési rendszer a feldolgozási folyamat egyes lépéseinél, továbbá minden üzleti nap zárása során ismételten elvégzi az instrukcióban szereplő törzsadatok utólagos validációját. Amennyiben érvénytelen adatot talál, akkor az adott megbízás a rendszer által törlésre kerül (páros esetben a párja is). A státuszüzenet CANS reason kóddal kerül kiküldésre, és a narratív mezők tartalmazzák a meghiúsult validációs szabályokhoz tartozó hibaüzeneteket.

14. T2S kiegyenlítéshez kapcsolódó szabályok

14.1. T2S-ben kiegyenlíthető értékpapírok köre

A KELER a T2S-be feladott kiegyenlítési tranzakciókban szereplő hazai kibocsátású értékpapírokat elérhetővé teszi a T2S rendszerben. Amennyiben a T2S-be küldendő kiegyenlítési megbízásban szereplő hazai kibocsátású értékpapír nem található meg a T2S adatbázisában a megbízás befogadásának pillanatában, a KELER haladéktalanul gondoskodik az értékpapír törzsadatainak rögzítéséről a T2S rendszerében.

14.2. Tranzakció típusok

A KELER a T2S rendszerben alapértelmezetten egy omnibusz számla használatával, konszolidált módon tartja nyilván ügyfelei KELER-ben regisztrált értékpapír-pozícióit.

A T2S omnibusz értékpapírszámlán kiegyenlíthető értékpapír tranzakciók köre az EUR ellenében benyújtott alábbi DVP típusú megbízások:

- Értékpapír adásvételek (TRAD)
- Elsődleges ügyletek (KELR/PRMT)
- BÉT fix ügyletek (KELR/BSEF)
- BÉT aukciós ügyletek (KELR/BSEA)
- Multinet nemteljesítési folyamat miatt indított DVP (KELR/MTNS)
- Repo-k. (REPU, RVPO)

A T2S-en belül az ún. DCA-kon (Dedicated Cash Account) zajlik minden T2S devizában a pénz oldali kiegyenlítés. A T2S devizákban (jelenleg euróban) végrehajtott tranzakciók esetén a KELER a T2S-ben lévő, omnibusz T2S dedikált pénzeszámláján keresztül szolgálja ki Ügyfeleit

14.3. T2S deviza ellenében kiegyenlített intra-CSD ügyletek véglegessége

KELER résztvevők közötti EUR DVP ügyletek kiegyenlítése jegybankpénzben, a T2S-ben zajlik. Az EUR DVP típusú ügyletek kiegyenlítése az EKB előírása szerint a T2S rendszerben történik.

Mind az instrukció befogadás (settlement finality 1, SF1), mind pedig a párosítás (SF2) a KELER-ben történik a KELER által meghatározott párosítási kritériumok szerint.

A T2S devizás DVP megbízások KELER-be küldésének feltételei megegyeznek a kiegyenlítési megbízásokra vonatkozó általános szabályokkal. Külön megjelölés nem szükséges, amely a T2S kiegyenlítésre utalna.

Az EUR-ban kiegyenlítendő DVP ügyletek kiegyenlítésének véglegességét (SF3) a KELER, az EKB előírásaival összhangban a T2S rendszerben biztosítja azáltal, hogy a KELER által párosított kiegyenlítési megbízást a KELER a T2S felé továbbítja.

Amennyiben a KELER rendszere által végzett fedezetvizsgálat sikeres, úgy az értékpapír, vagy/pénz pozíciók zárolásra kerülnek. A fedezetvizsgálat eredményétől, valamint a zárolás esedékességétől függően a KELER a T2S felé kizárólag csak fedezett megbízásokat küld ki CSD Released státuszban.

A lent felsorolt T2S párosítási mezők esetén a KELER az alábbi értékeket adja meg a T2S felé küldött megbízásban:

- résztvevő által beküldött kiegyenlítési megbízásban szereplő eredeti kötésnap és tervezett kiegyenlítési nap
- szállító/fogadó fél központi értéktára (kiegyenlítés helye): KELER BIC kódja
- szállító/fogadó fél letétkezelője: KELER BIC kódja
- szállító/fogadó fél számlaszáma: KELER omnibusz T2S értékpapír számlaszáma
- részteljesítési indikátor: NPAR (nincs részteljesítés)
- párosítandó referencia: BLANK (üres)
- opt-out indikátor: NOMC (nincs automatikus market claim és transformation detektálás)
- ex/cum indikátor: BLANK (üres)

A KELER a tranzakciók egyértelmű beazonosíthatósága érdekében megadja a kiegyenlítési partnerek azonosítóit a T2S-es megbízásban.

Ha egy ügylet feladásra kerül a T2S-be, akkor a státuszüzenetekben ügyfeleink megkapják a T2S által küldött T2S referenciát (MITI) is.

14.4. T2S-ben teljesítendő kiegyenlítési megbízások benyújtása, pénzfedezet biztosítása

A KELER speciális befogadási határidőt alkalmaz az EUR DVP kiegyenlítésekre, amelyet a mindenkor hatályos, a megbízások beérkezési, teljesítési és visszavonási határidejéről szóló 9-11. számú Értéktári leirat tartalmaz.

A T2S érintettségű vételi (RVP) ügyletek fedezetéül szolgáló EUR ellenérték a KELER alábbi levelező bankjain keresztül biztosítható:

- Citibank, N.A. London Branch:
BIC CITIGB2L a/c 14105877
- Societe Generale Securities Services (a KELER Payment bankja a T2S-ben):

BIC SOGEFRPP a/c 001016155410

Végső kedvezményezettként a résztvevő KELER-nél vezetett pénzámláját kell az utalásban megjelölni. A pénzfedezetnek a kiegyenlítés határidőn belül rendelkezésre kell állnia a résztvevő pénzámláján a sikeres kiegyenlítés érdekében.

15. A Központi értékpapírszámlákon végezhető kiegyenlítési megbízások

15.1. FOP típusú megbízás

A pénzmozgás nélküli, (free of payment) tranzakció során a KELER a központi értékpapírszámlákon egy meghatározott értékpapír mennyiség terhelését és jóváírását végzi, pénzmozgás nélkül.

A KELER-en belüli kiegyenlítések során FOP típusú megbízás alkalmazható:

- Értékpapír-transzfer és összekapcsolt értékpapír-transzfer esetén (TRAD)
- Főszámlán belüli értékpapír-transzfer /pozíció-rendezés (OWNI)
- Befektetési jegyek napi rábocsátása és törlése (SUBS, REDM),
- Multinet típusú, KELER KSZF által kezdeményezett kiegyenlítések (KELR/MTNS) esetén

15.2. A DVP típusú megbízás

A DVP - „szállítás-fizetés-ellenében” - elvet megvalósító megbízás végrehajtása során a KELER egy meghatározott mennyiségű értékpapír terhelését végzi a pénzbeli ellenérték - MNB-nél vezetett fizetési-, vagy a KELER-nél vezetett Pénzámlán történő - jóváírása ellenében. A terhelés és jóváírás egyidejűleg történik. KELER-en belüli kiegyenlítések során DVP típusú megbízás alkalmazandó:

- Értékpapír adásvétel ügyletek (TRAD)
- repó ügyletek (REPU/RVPO)
- elsődleges piaci ügyletek (KELR/PRMT)
- BÉT fix (KELR/BSEF)
- BÉT aukciós (KELR/BSEA)
- Derivatív ügyletek fizikai szállítással történő teljesítése (KELR/PDSS),
- Multinet nemteljesítési ügyletek (KELR/MTNS) és
- Befektetési jegyek napi rábocsátása és törlése (SUBS, REDM) esetén.

15.3. A PFOD típusú megbízás

A Payment Free of Delivery a DVP típusú megbízásoknak egy speciális típusa, amelyben értékpapírmozgás nélküli pénzáttalás történik tekintettel arra, hogy a kiegyenlítési megbízásban szereplő kiegyenlítendő értékpapír mennyisége nulla.

A megbízás feldolgozása során a KELER csak a vevő oldali résztvevő pénzügyi fedezetét vizsgálja és rendelkezésre álló fedezet esetén azonnal teljesül a megbízás.

A PFOD típusú megbízások esetén, mivel értékpapír oldali fedezetvizsgálat sem történik, így részleges kiegyenlítés sem értelmezett.

A KELER a következő megbízások esetén biztosítja a PFOD típusú kiegyenlítés lehetőségét:

- Értékpapír adásvétel (TRAD): Résztvevők által benyújtható megbízás
- Pénzbírság kiegyenlítés (PAIR): Kizárólag a KELER által kezdeményezhető megbízás.

Budapest, 2024. február 06.

KELER Zrt.